

ARBETSBESKRIVNING

FÖNSTER I NYPRODUKTION

WIBOLINE 3-STEG

AMA-kod 69-04445

Flagnande och ruttnande fönsterbågar är idag ett stort problem som skapar dyra merkostnader i renovering för husägarna.

Poröst virke, otillräckliga grunderingar och hårda slutstrykningsfärger har bäddat för skadorna och gjort att man tvingats till kortare intervaller mellan ommålningarna.

Förr byggdes fönster uteslutande av kärnvirke som målades med linoljefärg och som ofta fortfarande, trots tidens tand, håller mycket hög kvalitet.

Kvalitén på dagens virke har förvisso blivit mycket bättre än vad den var under 1960 - 80-talet, men de industrifärger som används har väldigt lite gemensamt med de hantverksmässigt tillverkade färger man använde förr.

WIBO FÄRG AB har tagit fram ett målningsprogram som bygger på många års erfarenhet av trä och målningsbehandlingar med linoljefärg.

Detta gör att vi idag i stort sett har eliminerat risken för rötskador och avflagning.

Systemet är hämtat från gamla tiders behandling av fönster, men med betydligt förbättrade penetrationsegenskaper hos grunderingen för att kompensera dagens försämrade virkeskvalité.

När man beställer nya fönsterbågar är det oftare bättre att få dem levererade utan någon fabriksbehandling och själv se till att dom blir målade, än att låta snickeriet använda något av de målningsystem som man framtagit för att kunna snabbmåla i fabriken.

GRUNDERING

Eftersom dagens fönstervirke inte innehåller lika stora mängder kåda/hartser som gårdagens och då fönster är betydligt mer utsatta än fasadpanelen, krävs en mer mättande/penetrerande grundbehandling än vid fasadmålning.

Till detta ändamål använder vi **JUPEX 45 Kinesisk Träolja** enär denna nötolja har extremt små molekyler och därför penetrerar in i träet betydligt bättre än t.ex. linolja.

Oljan påförs **en gång** flödigt så att man mättar träet. Om ytan snabbt blir matt påförs mer olja tills träet inte kan ta upp mer. Om ytan däremot står blank efter ca. 15 min. är träet mättat och överskottet torkas av så att ytan inte blir för fet.

Om fönsterbågen skall färdigstrykas med vit linoljefärg bör man se till att pigmentera även oljan med vit pasta eller färdigfärg¹ för täckningens skull.

Samtliga sidor runt om (innerbåge/ytterbåge/karm) skall mättas.

Denna behandling klarar de flesta snickerier av att utföra på fabrik om man begär det vid beställningen.

Oljas bågarna på plats skall man undvika att stå i direkt solsken och utföra arbetet eftersom lösningsmedlet då avdunstar för snabbt och oljan blir för tjock för att ta sig in i träet.

Rengöring av penslar och händer görs med **WIBO Rengöring** alt. lacknafta och efteråt med en återfettande tvål.

MELLANSTRYKNING

Ytterbågen + utsida karm stryks med **WIBO Mellanstrykningsfärg**.

Mellanstrykningen bör ske så snart som möjligt efter oljningen - helst redan efter ett par timmar, men annars inom senast 2-3 dagar.

Ytterbågens utsida kan med fördel strykas två gånger med mellanstrykningsfärgen eftersom denna är extremt utsatt och en extra behandling ökar den totala livslängden på färgfilmen med ett par år.

Dessutom får man en bättre täckning på färgen om man har valt en ljus gul eller vit kulör.

Väljer man att måla hela bågen runt om med två gånger mellanstrykning kan första omgången färg spädas med ca. 5-10% **JUPEX 45**.

Det är mycket viktigt att det första lagret mellanstrykningsfärg får härda ordentligt innan det övermålas eftersom risken annars är stor att slutstrykningsfärgen drar sönder det mjukare skiktet och färgfilmen krackelerar.

Färgen skall påföras tunt - minst 8-10m²/liter och bästa verktyget för detta är en **Rund Anstrykare** i storlek **No. 8** alt. **10** samt en **Rund Sparpensel** i storlek **No. 4**.

Denna behandling kan utföras på fabrik, men alla vill inte utföra den med hänvisning till den längre torktiden. Diskutera detta med fabriken vid beställning, det är oftast en kostnadsfråga.

FÄRDIGSTRYKNING

Ytterbågen färdigstryks med **WIBOLINE Gammaldags Linoljefärg**.

Färgen skall påföras tunt med **Rund Anstrykare**.

¹ Max 10-15%

Tänk på självantändningsrisken i trasor och trassel. Blötlägg allt färgindränkt material innan det slängs.

Färdigstrykning av fönsterbågar bör utföras på plats och inte av snickeriet eftersom linoljefärgen under den första tiden är mjuk och det lätt uppstår transport- eller monterings-skador på färgfilmen

MÅLNING AV INNERBÅGE - se "MÅLNING AV INVÄNDIGA SNICKERIER"

ALTERNATIV BEHANDLING OM HELA FÖNSTERPARTIET (UT-/INVÄNDIGT) SKALL MÅLAS VITT

Eftersom fönsterverke generellt inte krymper/sväller speciellt mycket kan man använda en något mer snabbtorkande färg.

Om både in- och utsidan skall vara vitmålad kan man byta ut WIBO Mellanstrykningsfärg mot **WIBO Slipstrykningsfärg** och färdigfärgen mot **Rolf´s FAVORIT**.

Denna behandling blir hårdare än den ovan beskrivna, men torkar bättre och man slipper byta burk, och kan använda samma färg runt om. Dessutom minskar risken för krackelering eftersom slipstrykningsfärgen genomhårdar mycket snabbare än mellanstrykningsfärgen.

Se "**MÅLNING AV INVÄNDIGA SNICKERIER**" för mer upplysningar.

UNDERHÅLL

Eftersom färgskiktet långsamt kommer att erodera ned, behöver bågen vid ommålning inte skrapas, utan ytan tvättas med något alkaliskt rengöringsmedel² och målas med ett nytt lager färdigfärg.

Ett enklare sätt att underhålla sina fönster och att förlänga tidsintervallet för ommålning är att den slitna ytan avtvättas och oljas med **JUPEX 45 Kinesisk Träolja**. Detta görs när färgen helt tappat glansen, vilket kommer att ske olika på olika fasadsidor beroende på väderstreck och utsatthet.

Nackdelen med detta är dock att man förhindrar linoljefärgen att brytas ned vilket på sikt leder till skikt som är hårdare och tjockare än om de hade fått erodera naturligt.

Har man ambitionen att hålla nere underhållskostnaderna på lång sikt, är det att föredra att låta färgen gå ned ordentligt innan den övermålas.

ALLMÄNT

² Ammoniak, målarsoda etc.

Undvik att måla i direkt solsken eller vid fuktig väderlek.

Måla inte på fuktigt virke. Max fuktkvot 18%.

Rör om färgen noggrant före målning.

Mellanstrykning och färdigfärg **skall** sträckas 9-10m²/liter.

Färgerna kommer färdigblandade från fabrik och får **inte** spädas med aromatiska lösningsmedel.

Vid kortare uppehåll i målningen förvaras penslarna i vatten.

Vid rengöring av penslar och verktyg brukas tvållösning och vatten, alt. **WIBO Rengöring**.

Händer och hud som fått linoljestänk rengörs med såpa och vatten.

Vid färgstänk på kläder - smörja in det nedsölade området med såpa och låt ligga i varmt vatten över natten. Tvätta sedan på vanligt vis.

Tänk på självantändningsrisken i trasor och trassel och ha alltid en hink vatten stående där Du kan slänga dessa.

Kontakta oss genast om problem uppstår, så hjälper vi till att lösa dessa.